

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za pol leta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Oznaniilo.

Ker s prihodnim mescom Kozoperskam druge kvatre nastopijo in z njimi se nova naročba na „Slovenijo“ prične, prosimo vse tiste gospode, ki so ali le za ene kvatre naročeni, ali ki se prijemnikom vnovič pridružiti hočejo, se kmalo oglasiti, de pošiljanje ne zastane in de iztisor Slovenije ne zmanjka, kakor se je v prvih kvatrah prigodilo. Plača se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za pol leta 3 in pol gold., za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še pol gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo pa se plača za celo leto 8 gold., za pol leta 4 gold. in za ene kvatre 2 gold.

Ali je res, de bodo morali kmetje odpravljene gruntne dolžnosti grajšakam sami poverniti, grajšaki pa pri timu odkupljenju veliko veliko zgubiti?

(Konec.)

12) Med vsimi vladarji je bilo cesarju Jožefu II. polajšanje in osrečenje kmetiškega stanu nar bolj pri srcu. Dokaj njegovih ljudomilih ukazov je še do 31. velkiga serpana l. l. veljalo, nar važnejši pa niso zarad njegove prezgodne smerti izpeljane bile. On je zares mislil kmeta popolnoma od gruntne dolžnosti proti grajšinam osvoboditi, pa to le na podlagi popolniga odškodovanja, zakaj

13) resnično je in dogodivšina nam zagotovi (3. 4. 5.), de so blagoviti zemljolastniki že o času popolne ljudske svobodnosti svoje preobširne zemlje manj blagovitim svobodnjakam ali svojim hlapcem za izgovorjene dohodke razdelili, de se je dokaj dokaj svobodnih zemljolastnikov radovaljno v fevdalsko zvezo (7. 8. 9.) podalo, de so tako silo blagoviti in mogočni fevdalski gospodje še več zemljišva pridobili in jih ravno tako med svoje fevdalske podložnike razdelili, ali pa v vojskah premaganim seljanam po takih pogodbah pripustili, de se tedaj dohodki od podložnih gruntov na pogodbe al na vkoreninjene o starodavnih okoljčinah vpeljane vravnave opirajo.

14) Res de so bili še mnogi svobodni zemljolastniki o času samosilnosti (10.) od mogočnih žlahnikov v podložnost prisiljeni, pa kdo zamore po jezeroletnem preteku, po sto in stokratnim premenjanju lastnikov, po mnogoterni razdelitvi gruntov—kdo zamore dokazati, katere zemljiša so le po sili v podložništvo zagrabljene in z gruntnimi dolžnostmi oblečene bile.

Taki in razni drugi opomini in pomislili so naše častite poslance državniga zbora vodili razsoditi, de morajo posestniki grajskih pravic za odpravljene gruntne dolžnosti odškodovani biti. Kdo pa de bo imel to odškodovanje plačati in koliko? čez to imamo še sklepe državniga zbora pričakati.

Doslej le vemo de se bo naštevki odškodovanja ne po celotini države, temuč po posamesnih deželah poračunil, in iz premoženja deželá dnarnica al matica (fond) osnovala, iz katere ima odškodovanje grajšakov poplačano biti. Sklep, de se ima račun po posamesnih deželah storiti, je pravičen, zakaj niso v vsih deželah zaveze med grajšakami in kmetami enake in tudi gruntne dolžnosti ne, v nekterih so večji, v drugih manjši. Kakšino premoženje posamesnih deželá se bo pa v odškodovanje obrnilo? Ako bi zadnjih trideset let ne bile skora vse državne grajšine prodane, bi vrednost njih zemljišva, njih travnikov, gojzdov veliko veliko izdalo. Brez dvoma se bodo tiste državne lastnine, kar jih je še neprodanih ostalo, lastnine častitljivih redov in deželskih

dvornih uradnij (komenden und Erbämter) nar prej v ta namen obrnile, pa to bo še premalo, in od kod bo prišlo kar manjka? Ali bodo vsi deželani vsaciga stanu dokladali?

Po mislih Novic v 35. listu bi bil le kmet dolžan grajske pravice odkupiti in le tam, kjer je posebna revšina doma, bi Cesar, to je država kaj pripomogla. Mi pa mislimo, de, če kmet pravico ima, osvobodnje svojiga jezeroletniga bremena od države terjati in ne dolžnost ga kot mili dar priznati, ima tudi pravico terjati, de celotina države, al kar je vse eno, celotina dežele njegovo osvobodnje ter odškodovanje grajšakov oskerbi, in de ta pravica vsim kmetam enako gre, naj si bodo reveži ali ne.

Za to tudi dogodivšina govori namreč: 15) O času, kadar se je fevdalska zveza in podložnost osnovala in vkoreninila, to je v celim sredočasnim preteku ni bilo (9.) državnih davkov nič, podložnika tudi ni vojaška služba zadela, in kmet ni družiga gospoda poznal, kakor svojiga fevdalskega to je gruntne gospoda.

16) Po vpeljanju stanovitnih armad so se pa žlahniki in vazalski gospodje če daleč več vojaške službe ogibali in odtegnili in jo kmetu naložili; dolžnost vazalskega gospoda svojiga podložnika varovati in braniti je jenjala, dolžnosti podložnika iz vazalske zveze izvirajoče so pa ostale, priznane od vladarjev in deželskih stanov, namreč kar je ta čas vse eno bilo, od celotine države.

17) Tudi dokladam v novo osnovane državne davke so se gruntne gospodje, kolikor moč ogibali, in le toliko dajali, kolikor so v deželskih zborih sami radovaljno pervoljili, in še le o Mariji Terezji, kadar je Urbar vravnal bil, so morali od svojih gruntov in od pičlo cenjenih dohodkov tudi po primeri nekaj državnih davkov plačevati; kmeta pa je vselej nar več zadelo, posebno vse dolžnosti v delu in v prideljkih, vprega za vojaške potrebe (Vorspan), davanje sena, ovsá in družiga žita. Tako je kmet in narveč le kmet skozi osemsto let samostalnost države in notrajni mir v vojaški službi branil, skozi več sto let je skora on sam vse državne davke opravljal, in še zdaj so o množtvu kmečkiga stanu doklade v državne davke od kmetijskih zemelj nar večji.

18) Po dolgih in hudih vojskah, kakor so bile tridesetoletna vojska, prusovske, turške, francoske vojske, se kmet ni zamogel dolgo dolgo od prenesenih težkih bremen odahmiti in pomagati si, obertniki in mestnjani so se pa ravno o vojskih obogatili; kmet za vse stanove dela in pri vsem tem le revno živi, fabrikant in obertnik od njega sirove prideljke za malo denarjev dobiva in se obogati z njim, uradnika ni o vojski nigdar nič težkiga zadelo, marveč je o dragini še posebne pripomočke od države dobil, duhovniki so vselej svoje dohodke neprikratene dobili in prideljke ravno v vojski

nar dražje prodali, kmet je pa le zmiram reveš ostal; kmet je bil vselej tovar vsih stanov, cele države, pošteno je tedaj, de tudi celotina države njegovo osvobodnost oskerbi. Ako more bit državni in poznejši deželski zbor druge poti ne znajde, bo pošteno in pravično, celi kapital odkupljenja na vse stanove po primeri stanovitnih davkov razdeliti, tako bo kmeta tudi svoj delj zadela, pa vsim ravno sila pretežko ne bo. Ako bi pa kmet moral zgol sam odkupiti se, bi ne bilo to osvobodnje, temuč le preloženje bremena od ene njegovih ram na drugo, znebil bi se grajske podložnosti, pa dobil bi na vrat voherniga posojivca, kateri bo (ne govorimo od bogatih kmetov, kateri lahko odkupljenje na enkrat plačajo; kakoršnih je pa le malo malo) njega ali sina al vnuka od kmetije pregnal.

Po kakšinih primerah se bo pa vrednost grajskih pravic in naštevki kapitala za vsaciga opravičeniga in za vse skupej poračunila? Ali bodo res morali grajšaki pri temu veliko veliko zgubiti? Mislimo, de ravno prehuda ne bo. Overženje taks in mertvašine (Mortuar) za gosposkine in sodniške opravila, kjer jih še grajšine imajo, ne bo nobena zguba, marveč dobiček, zakaj če grajšina te opravila prav po postavih in po terjanju vikših uradnij oskerbi, ji tisti prijemki za uradnike in mnoge druge stroške ne zdajo; na Krajskim in Primorskim so stare grajske sodnije že od 1814 overžene, pa grajšaki za zgubo dohodkov iz tiste izvirajočih kar zinili niso. Dohodki iz osebniga podložstva in gosposkiniga varstva izhajajoči pa niso ravno dosti obilni, ker so že prej mnoge na sužnost operte pravice overžene bile, in radi se bodo grajšaki ti pravični zgubi podvergli, prepričani de o času samosilnosti omisljena in vpeljana tudi jezeroletna krivica le zmirej krivica ostane.

Prašanje je tedaj le, al bo per odškodovanju tistih pravic, katere na podložnih gruntih leže, kaj dosti zgube? Cesarski ukaz govori, de ima odškodovanje primerno (angemessen) al kakor sklep državniga zbora pravi, pošteno (billig) biti. Po kakšni primeri se bo pa nek vrednost odkupljivih grajskih pravic preračunila? Ali bodo morebit vrednost vsakoletnih grajskih dohodkov svojeglavno cenili, postavim, na polovico al na tretji delj al še na menj? to bi bila v nebo vpijoča krivica in modrih narodnih namestnikov nevredna prešernost. Ali bodo morebit tisto ceno dohodkov podlago vzeli, katera je bila o Mariji Teresiji v Urbar zapisana? tudi to bi bilo krivično in ravno toliko, kakor prisiljenje kakšniga lastnika, de mora svoje pred sto letmi tri sto zdaj pa tavžent goldinarjev vredno posestvo za staro manjši ceno oddati. O času osnove urbarja je bila cena prideljkov al delavcov nizka, zdaj je veliko večji, pa tudi dolžnosti grajšakov proti državi so dosti večje. Pravica in

ustavna enakopravnost tedaj terja de se vse za odkupljive priznane grajske pravice po pravi sedajni ceni in vrednosti povernejo. Za to tudi dogodivšina in ti le pomislili govore: a) Vlada so po vterjenju svoje moči in oblasti nekatere svojih fevdalskih pravic in lastnin višim vojaškim al gradjanskim služabnikom za posebno važne zasluge darovali, veliko taci grajšin pa za prijete denarje zastavili; take grajšine (Pfandherrschaften) so poznej posojivcem, ki je bilo težko, jim denarje poverniti, v last ostale, bile so tedaj po pravici pridobljene in če so zdaj dosti več vredne, je pravičen dobiček lastnikov.

b) Pozneje in posebno v zadnjih tridesetih letih je bilo dokaj deržavnih grajšin o poti dražbe prodanih, cenjene so bile ne po stari temu po ob času prodaja tekoči vrednosti in gotovo plačane; al se bo deržava proti tem kupcem za goljufa skazala?

c) Žlahniki in grajšaki so svojih lastnih zemelj in pravic večkrat in dosti v obćenokoristne naprave, posebno kar pobožnost in poduk prostiga ljudstva zadene, obračali, sosedali so samostane tačas v razširjenje svete vere zlo potrebne, sozidali so cerkve in poslopja za duhovnike in darovali so s dohodkami njih živež; ni je grajšine, od katere bi se ne zamoglo še dandanašni ena ali več taci dobrotljivih naprav dokazati; ako bi se jim pa zdaj njih pravice z veliko veliko zgubo odvzele, al bi ne imeli tudi oni pravico darovane zemlje in dohodke nazaj terjati?

d) Grajšaki so od starine, zlast pa od Cesarja Jožefa II. sem po postavi dolžni bili za zidanje novih cerkev, farovških, kaplanskih in šolskih poslopj in za njih popravljanje iz grajskih dohodkov gotove denarje dokladati, marsiktera grajšina je v šestdesetletnem preteku že celo svojo vrednost s takim dokladam poplačala.

e) Sto in stokrat so se že lastniki grajšin premenjali ali po sledivnih postavah ali po prodajavnih in drugih pogodbah, plačane so bile dedšine al kupšine ne po starodavni temu po tekoči vrednosti zemelj in dohodkov; malo grajšin je, de ne bi bile manj ali več zadolžene, in posojivci so v zaupanju na tekočo vrednost grajšin denarje dali, tudi imajo podletni otroci, vdove, sirote, razne ljudomile naprave denarje pri grajšinah naložene, nemilo in krivično prikratenje grajšakov bi tedaj tudi milijone drugih ljudi oškodovalo.

f) Četrti dan meseca velkiga serpana 1789 je francozki narodni zbor vse grajske pravice brez odškodovanja overgel in grajšakam so le ostali njih lastni grunti, zgubili so več kot polovico nekteri vse svoje premoženje; pa kaj? ne dolgo po temu je treznejši ljudstvo vsih stanov se take krivice kesalo in pet in trideset let poznej so narodni poslanci grajšakam ali naslednikom tavžent milijonov Frankov to je 387 milijonov goldinarjev odškodovanja dovolili, katero so tudi v deržavnih dolžnih pismih po 3 od sto dobili. Vzrok tistiga prenagleniga in terdiga sklepa od 1787 je bil med drugimi, de so žlahniki in grajšaki osnovanju ustavne vlade in novim postavam očitno in skrivaj vkljubovali, zmiram le stare navade in samovladarstvo terdivši, to je ljudstvo zlo razserdilo; našim avstrijskim žlahnikom in grajšakam ne zamoremo kaj taci očitati; prepričani, de je kmet tudi svoboden človek; de v sedajnih okoljčinah ne mora več pri starim ostati, in zaupni v modrost in pravičnost deržavniga zbora, tiho in mirno svojo osodo pričakujejo, vredni čislanja in hvalečnosti cele deržave. Deržava je prosta in radovoljna zaveza ljudi eniga al več narodov v namen, de se življenje, mir in primoženje vsake osebe, vsaciga deležnika te zaveze, s zedinjeno močjo ohrani. Če je res, de ta namen nar važniši podlaga deržavnih postav, naj bo vravnava vladanja kakoršna hoče, ostane; če je res, de ustavna svobodnost ni razvujdanost — bodo tudi grajšaki za odpravljene pravice, kar jih je deržavni

zbor za odkupljive priznal, po sedajni pravi vrednosti popolno odškodovani. *Janez Cerrer.*

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

(-0-) 20. Kimovca. Desiravno sem s sklepam včeranje silno važne in imenitne seje deržavniga zbora zadovoljin bil, sem vendar z žalostnim srcem zbornico zapustil — ker sem se tam prepričal, de ostanejo prošnje v „Slovenii“ na poslance slovenskiga naroda — še zmiraj glas vpijočiga v pušavi.

Notar do večera pozno je bilo govorjeno in pretresano, ali bi se imeli sprejeti ali ne neki poslanci ali odborniki ogerskiga peštanskiga zbora na avstrijsko ljudstvo ali prav za prav na njegove namestnike v deržavnim zboru, ki bi jih bili imeli k prijateljstvu do Madžarov in k pomoči zoper Hervate in Serbe pregovoriti. Očitno je ko beli dan, de, če bi tudi na to ne gledali, de ima cesar in njegovi odgovorni ministri, ne pa ustavo-dajavni zbor deputacije prejemati, bi to sprejetje drugiga ne bilo, kakor z Madžari zoper Hervate potegniti. In tako je to reč tudi zbor sprevidil, mnogi slavjanski in tudi nemški poslanci so v lepih govorih razložili, zakaj de se Madžari sprejeti ne smejo, so opomnili na obnašanje Madžarov zoper druge ogerske narode, so izpričali njih željo, odtergati se od Austrie, kar se je iz vsega, kar so popred počeli, iz sostave lastniga popolniga ministerstva, iz poklica vojsakov iz Laškiga, iz pošiljanja svojih poročnikov v ptuje deržave, iz zoperstavljanja zastran deržavnih dolgov, lahko spoznalo, clo ministri so izkazali, kako so se zastoj trudili mir pripraviti, so tožili obšabno obnašanje Madžarov proti njim — vsak se je mogel spregledati — de Madžari niso delali, kakor bi prijatli Austrie delati imeli. In vendar so se poganjali nekteri govorniki iz narnakrajne (ultra-nemške) leve plati, kakor tudi Löhrner, de bi se Madžaram pristop dovoljil, brez de bi bili na nasledke pomislili. Ali bi bil zbor imel prošnje Madžarov preslišati in ž njimi zoper Hervate in Serbe potegniti, ki čeravno vedno tlačeni in zatirani, se vendar le za ohranjenje celotne Austrie vojskujejo? Nova baklja bi bila med ogerske, ali prav za prav med avstrijske narode veržena, Madžaram bi pa vender v resnici pomagano ne bilo; ministerstvo naše bi bilo odstopilo in še več žalostnih nasledkov bi bilo lahko iz tega prišlo. Kdo bi bil misliti mogel, de bode le en slavjansk poslanec svoj glas zoper svoje tako dolgo zatirane brate na Ogerskim dal? Nihče bi tega mislil ne bil — in vender, med tem ko se po vsih slovenskih deželah prineski za naše hervaške brate zbirajo in vsak ž njimi očitno potegne, med tem ko vsak domorodec dobro ve in čuti, de, če bi Hervati premagani bili, tudi mlada slabotna slovenska narodnost za dolgo obstati ne more, med tem, ko vsi Slovenci le edino, mogočno Austrio na podlagi popolne enakosti vsih narodov želijo in za-njo življenje dajo — so naslednji slovenski poslanci: g. Dolšein, g. Gayer in Stercin (vsi Krajci) z narvečim neprijateljem Slavjanov g. Löhrnerjam in z prenapeto nemško levico za Madžare svoj glas dali; g. Ambrož pa je prav malo pred glasovanjem čez to važno reč svoj med Ultra-nemci postavljen sedež zapustil — zakaj!? Glejte Slovenci — in presodite, kdo je pravi domorodec.

(K.) 22. Kimovca. Drugi prihod od ogerskiga zbora poslance deputacije in sicer zdaj na ustavodajavni deržavni zbor (ali kakor Madžari pravijo, na avstrijsko ljudstvo) je nar imenitniši dogodka tega tedna in tudi cele zgodovine Austrie in velikodušniga (?) naroda Madžarov, ki pred nekoliko dnevi niso od Austrie in naših ministrov nič vediti hotli. Ta velikodušni narod se oberne k našim deržavnim zboru, iskati pomoč, s katero bi se za naprej druge ogerske narode zatiral, oberne se v nevarnih dnevih k Austrii, ktere razpad,

pogubo na Laškim si je popred očitno želel. Tako ponižanje naroda je gotovo imenitna dogodka v zgodovini. V kljub vsem trudam in vsemu besedovanju Nemcov je bil vendar Madžaram z veliko večino (78 glasov) pristop odrečen, in odgovor dan, de naj svoje želje pismeno razodenejo, kar pa njih prevzetnosti po volji ni bilo, — so se tedaj rajši domu podali. Žalostno je, de je več slovenskih poslancev z nar hujšimi Nemci potegnili.

Česki poslanci so se bili možko vzdignili zoper naredbo ministerstva šol zastran latinških šol v letu 1849, ter so jo vžugali, prišlo je namreč povelje ministersko dne 19. Kimovca, po katerem se bodo na českim gimnaziih vsi predmeti ali nauki v českim jeziku učili; to povelje se je pa pozneje tudi na Moravo in Silezio in tudi na vse druge deželne jezike raztegnilo; vendar se bode moglo v nekterih deželah še popred pregledati, ali je to že mogoče ali ne, in kaki zadržki de so.

Moram tu opomniti slovenske poslance na eno okolšino, ki zasluži, de bi se dobro prevdarila, zadene namreč osvobodjenje Judov. Slovenske dežele so bile razun primorja več stoletj brez te tovaršije, kar je bilo za-nje gotovo kaj koristno. Ako pride versta v zboru na to, bi se imelo osvobodjenje le za tiste dežele razumeti, kjer že Judje stanujejo, zakaj ako se Judje med Slovence vgnezdijo, pride ž njim koj reva in nadloga in popačenje slovenskiga (kmečkiga) ljudstva, in kvarenje slovenske narodnosti, kakor to na Českim in v Galiciji vidimo, kjer so Judje nar hujši nemškutarji.

Ravno zvem, de je v Frankobrodu na Majnu veliki punt vstal, zato ker je narodni zbor primirje z Danci sklenjeno poterdil; ljudstvo se je vzdignilo, barikade so bile narejene, avstrijski in pruski vojsaki poklicani. Po zadnih novicah je vojašnja zmagala, Frankobrod je obseden in pod vojaško postavo djan. Pobje je bil velik. Na Dunaju so že ene dni naprej prerokovali od tega punta, morajo tedaj niti vkup iti iz Dunaja in Frankfurta.

Tudi zvemo sklep kervave sodbe iz Prage čez veliko zakletvo Rožnika mesca, po kateri bi se bilo imelo vstvariti vseslavjansko kraljestvo in vsi Nemci podaviti. Sklep dne 14. Kimovca storjen se glasi: „Od binkušniga pondelka do četrtega ni moč zaslediti nikakoršne pregrehe.“ — Zakaj je bilo pa mesto bombardirano, zakaj je bilo toliko mestjanov in toliko časa zapertih? Jetniki so vsi izpušeni, in tudi glasoviti Fister, od kteriga so Nemci rekli, de je bil za kralja zaznamvan.

Slovenske dežele.

Iz Gorice 18. dan Kimovca. Z velikim veseljem Vam oznamimo, de v Ipavski dolini njeni lepoti primerjen slovenski duh vlada, ino de si verli prebivavci z hvale vredno gorečnostjo ino nevtrudljivostjo perzadevajo, ljubezen do miliga materniga jezika, kateriga so naši protivni nemškutarji toliko dolgo časa zatirali, obuditi, ino tudi v prostiga kmeta sercu vneti. Že v drugič so v Ipavi zadnjo nedeljo 17. dan Kimovca v korist narodne straže neki zbrani domorodci igrali Linhartovo slovensko komedijo v petih delih z petjem pod imenom „Veseli dan ali Matiček se ženi“. Toliko ljudi je iz bližnih ino daljnih krajev v glediši zbranih bilo, de je v veliki sobi v ta namen odločeni ino prav lepo okinčani, skorej prostora premanjkovalo. Gospe ino gospodične, igravke ino gospodje igravci so se kaj dobro obnašali ino vse vpričejoče prijatle domačiga jezika neizrečeno razveselili.

Po igri pa se je, ko de bi trenil, glediše v plesiše spremenilo, ino Matičkova ženitev se je z plesam sklenila. Po tem takim je bil Matičkov veseli dan za vse, mlade ino stare, prav vesel večer, kteriga bomo še dolgo časa v hvaležnim spominu ohranili. J. P. *)

*) Prosimo, de bi nam častiti gospod večkrat ondotno življenje popisati blagovoljil. Vred.

Iz Gorenskiga. V lep izgled zastran narodniga duha zasluži v resnici Kropa vsim drugim slovenskim krajem prva postavljena biti. Kakor je mala, ima svoje slovensko društvo, ki si vse slovenske časopise derži. Vsako nedeljo se snidejo, berejo, se pogovarjajo, prepevajo in v nemajo serca za mogočno Slovenijo, našo premilo domovino. Tu ne omamlja nemškutarski strupeni duh serc in možgan, zakaj čveterka frankobrodskih smerdljivk, ki so se (de se Bogu vsmili!) tudi tu zaredle, se so že začele osipati in zveniti, ker jim naš bistri zrak nič kaj ne tekne. Pretečeni teden smo na sred vasi na 18 sežnjev dolgi smreki naše rudečo-modro-belo bandero razpeli, per kateri slovesnosti se je z možnarjam streljalo, naši godeci so jo zagodli, in vso ljudstvo okoli je slovenske pesme prepevalo. Še le čez dve dobre uri so se ljudje med vpitjem „živi Slovenija“ razšli.

Tu sem Ljubljana in še marsiktero drugo mesto pogledaj, ki se pustiš od ene pesti ptujih vtepenih Nemcov za nos okoli voditi in si pustiš od nje narodnosti in slobodi protivne postave dajati, ki tvoje zapeljivce visoko ceniš, in za te in tvojo pravo čast vneta mladenčce zaničuješ in čertiš. Vasi in mesta po deželi so se že spregledale, Ljubljana glava Slovenije, se ne more, in svoje lastne koristi in namembe ne pozna! O sramota! o žalost!

(E) od Drave 20. Kimoveca. V tih listih se je pogovarjalo že večkrat o prihodnem ustrojenji in uredjenji Austrie modro in praktično, posebno velike cene in vrednosti je sostavek g. J. H. „Kako zamore Austria obstati“ v 22. listi Slovenije. Tudi nemški dnevnik ravno zdaj nar bolj se gonijo okoli tega vprašanja, no zdi se mi, da bo slavlanska idea o zavezni deržavi (Foederativ-Staat) nar več podpirateljev najdlja. Jaz nisem eden od tistih, kateri na revolucionarni podlagi stojijo, in vse, kar je stare pravice, preverči hočejo, in kterim je historička pravica nič pa nič; pa vendar tudi nisem tako zabiti v stare privilegie, da bi ne bi tega, kaj je pravica narave in naroda, več in više cenil, kakor pa s siloj dobljene privilegie poedinih stališev. Nar veči protivniki zavezne deržave, omejene po jeziki, po narodnostih, so dozda jni deželni stanovi (Landstände), kateri tako svoje stare privilegie v nevaršini vidijo. Tako ima n. p. naša štajerska pravico svojega lastnega zastopanja (das Recht der eigenen Landesvertretung) in na takšni način nekakšno samostalno karakteristično neodvisnost, in more biti, da po takem naši deželni stanovi nameravajo lastno kakšno ustavno uredjenje (Verfassung) vpeljati, in deželno lice ino podobo (den provinziellen Typus) še povisati. Ali če človek prav pogleda na lastnosti in posebnosti dozda jne deželne, tako one obstojijo veči del v materialnih interesih, katere zdaj vse preterpijo velike spremembe skoz to, da alj henjajo (aufhören) alj pa njihov obstoj je prazna forma, in le na videz. Smešno se mi je tedaj zdelo, da je odbor provizornega deželnega zbora štajerskega v svoji sednici 14. Kimoveca edno protivenje odločil, in ga pri visokem ministeriji vložil, tega obsežka, da se štajerska nikdar ne razdeli, ampak ima ostati „ein einiges untheilbares Herzogthum“. V ti odločbi se prav svetlo vidi naših nemških štajercov Herzpatriotismus. To še bi človek spregledal, da bi ulaga bila resnična, ali zlo je grešil stališki odbor, ker laže, da je to želja vsakega štajerca. Odbor naj se le spomni na protest poslanca g. Krefta, in če bi ravno drugi slovenski poslanci edinoglasno ta §. prijel, tako še vendar ni veljaven njihov glas, ker so oni bili udi provizornega zbora bez vsakih nalogov od svojih komitentov. Druga je z deržavnim zborom, oni so udi konstituirajoči, in njihov glas toliko več velja, če se z njihovimi principji še želja komitentov zлага. Štajerski Slovenci pa so s svojimi podpisi v prošnjah na Njihovo c. k. Veličanstvo željo izrekli, s Krajskimi Slovenci pod eno politiško administracijo

(opravištvom) biti, zato je dolžnost slovenskih poslancov to željo realizirati, brez vsakega ogleda na ulage stališev, katerih kako posebno privilegirano in z vse sorte pravicami nadeto telo ustavna monarchičko-demokratska vladija ne pozna in poznati ne sme. Zato slovenski poslanci z vso močjo delajte, da se Slovenia ustroji in uredi, in Löhrerove Departemente veržite daleč za Kerkezoše (Riesengebirg). — Na konci mojega dopisa še nekoliko vprašanj. Ministerium omikaj je vkazalo v svojem razglasi o uredbi trivialnih in normalnih šol, da se že prihodno leto imajo otroci naprejpisane nauke v materinem jeziki učiti. Gospodi učitelji in kateheti, boste začeli? Kako pa se bode to izpeljalo, kaj je ravno v tistem razglasi odločeno, da se slovenski jezik tudi v glavnih normalnih šolah narmenje v elementarnim klasi ima učiti. Gospodje učenci po mestih na glavnih normalnih šolah, boste to storili?

Drugo vprašanje izročim slovenskim poslancom na Dunaju. Beremo, da neki poslanci ministre netrudi jivo interpelirajo zdaj o eni zdaj pa o drugi reči. Naj enkrat eden naših poslancov ministra notrajnih oprav pobara, kako da se 4 § načerta ustave „Vse narodnosti so zagotovljene“ in pa ministerski program, in prestolni nagovor zastopi. Ali je v tem § tudi te zmisel (Sinn), da Slovenci v svoji deželi na svojih cirkvah in hramih, v mestih, ktere na slovenski zemlji stojijo, in kjer nemškutarski prebivavci Nemšino le slabo tolčejo, smejo modro-rudečo-bele bandere z žoltočernimi trakmi, znamenje, da so zvesti Austrianci in podložniki svetlega Cesarja, pa tudi goreči prijatelji slovenske narodnosti, postavljati in obesiti. To vprašanje ni, kakor bi si kdo mislil, kaj malega, zakaj povsod se glave kervavijo, kjer se slovenska bandera postavlja. Mi opomnimo bravece na Ptuj, Lotmerg, Ormuž (Friedau) itd. O neumni Nemškutarji, kako dolgo boste proti svojem lastnem mesu besnili (divjali)!

Dalje se raznaša glas, da naš goreči, vredni Slovenec g. D. poslanec na dunajskem deržavnem zbori hoče na svoje poslaničstvo resignirati. Znamo, da ta gospod ima doma velike mnogostrane posle opravljati, ali vendar bi nam prav prav žal bilo, ako bi štajerski Slovenci za slovensko narodnost tako gorečega zastopnika (repräsentanta) zgubili. Prosimo očitno, naj ta dar doprinese ljubi materi domovini, in naj ostane.

Očitno hvalo še moramo izreči vsim domorodcem, posebno gg. duhovnikom, kateri so na poklic gradškega društva Slovenie lepo pobirali prineske od prostega ljudstva za naš junški slovenski regiment Kinski, naj ravno z takšno ljubeznijo pobirajo prineske za brate Hervate. Očitno hvalo tudi zaslužijo tisti gg. farneštiri in kaplanje, kateri so v svojih cirkvah vpričo svojih ovčič imeli za mertve vojšake Kinskovega regimenta, kateri so v laškem boji za domovino padli, svečane zadušbine (Vigilie). Ena posebno lepa takšna svečanost bila je pri veliki Nedeli, kjer so po opravljenem cirkvenem obhajili mladi fanti sloven. žalostnico na spomin mertvih bratov zapeli, ktero je nek prosti fant umetno zložil. Pridnem domorodnem g. kaplani pa gre nad vsemi hvala, kateri so to lepo misel narprejd zbudili, ino tako v farmanih ne samo pobožno sočutje (Mitgefühl) ampak tudi slovenski duh še bolj vkorenili. — Slovenski duhovniki edina podpora in obderžateljji Slovensine, delajmo brez vbožanja (Ue-terdruss), za boljši dušni in materialni stan naših bratov.

☉ Iz Koroške. Sbor koroški je po stariim sostavljen, namreč iz immatrikuliranih boljarov (Aristokraten), birokratov in nekaj mož iz dežele; zato vlada v njem naravno stari neveljani duh. Slovenci ga blizo ignorirajo; malo, skoro nič od njega ne govore, ne dobrega ne hudega. Nemci v celovških novinah pa močno čedijo, rekoči: da se tam nepotrebno

za prazdne reči prepirajo. Te sbor je napravil nov „Gemeindeverfassung“, od kterega Nemci sami pravijo, da je tako herdjav, da bi ravno toliko veljalo, ako bi bli zapovedali: Vse ostane pri starim, kakor je pod Meterniham bilo. Iz Celovca nekteri Nemconi samo v Frankfurt gledajo, odtod vso srečo očakujejo, od slavenstva ne smeš jim skoro besedice reči, ker jih skoro skernjak (Fraissen) tergati začne, kadar kaj od slavenstva nehotec zaslišijo, ako ravno mesto popolnoma na Slovenskim stoji, mnogo slovenskih prebivavcov ima in ne moreš pri nobednih vratah iz mesta stopiti, da bi na Slovensko ne stopil. Tudi prav smešno nekteri pisavci pišejo: da mora se Austria v sjedinjenej Nemškej deželi raztopiti in da še le tedaj bode prav mogočna, ako popolnoma zibne. To je blizo tako kakor bi rekel: ti moraš naj pred vmreti, potle bodeš še le na zemlji prav srečno živil. Ti Nemconi, (le dobro da jih ni mnogo, bi jih lahko na perste zaštel, samo da sadaj še vso oblast v pesti imajo) bi naj rajši vse Slovence pri sredi pretergali, kakor nam slavenske novine tergajo. Kakor hitro so v Frankfurtu tiste „Grundrechte“ izdali, od kterih jeden nekako tako le glasi: Jeder Deutsche darf auf eigenem Grund jagen, — je koroški sbor hitro tudi nekaj takega po frankfurtarsko izprožil. Kmeti na nemškej in slovenskej strani so zato po svojej vlastnini zverine streljati počeli, so tudi mestnim gospodam lovecem v Humbregskej gosposčini puške vzeti hoteli, so jednega kmeta, kateri je s temi lovci deržal, pridno otepli. Še veliko hujši je bilo v Moznici (Mosinz), kjer so nemški kmeti tem lovecem skoro na življenje šli, da so nekteri tudi resnično ranjeni. Iz tega sadaj bi prijateljji absolutisma radi dokazali, da se ljudstvu ne sme svobode dati, ker je še ni sposoben. — Na nas Slovence se tukaj tako malo obzir vzame, kakor v sboru štajerskim, obadva se deržita, kakor bi bila tvrdo nemška. Ako od Slovincov nič slišati, za naš prid in srečo nič skerbti in na potrebe našega naroda nič paziti nočejo — bi bilo naj modrejši, da bi Slovenci svoje poslanike iz Celovca in Gradca domu poklicali. Prosi bene pisma jim pošiljati je zastonj; oni dobro vejo, — oni bi saj vedeti mogli — naše želje, oni le nočejo nam pravice dovoljiti. K čemu bode mo nekaj za poslanike brez svojega prida in koristi toliko plačevali; deržimo se deržavnega zbora v Beču, in potle pošljimo rajši svoje poslanike na slovenski sbor, kadar se bode razpisal. — Na Koroškem je Slovincov več kakor 100,000 duš, kateri v lepšej in rodovitnejšej strani Koroške, nepomešani s kakim drugim narodom, prebivamo — zato bismo imeli pravico, dva poročnika izbrati in nju k deržavnemu sboru v Beč poslati — pa naši protivniki so nas vedeli in znali nas tako lepo na drobne drobtine razdeliti, in med Nemce pomešati, da smo bili povsod v manjšini, tako da nismo Slovenci na Koroškem nobenega poslanika izvoliti mogli. — V tem „Gemeindeverfassung“ so s nami spet tako vgnali, nas spet s Nemci pomešali, da se nam bode sadaj še hujši godilo, kakor pod staro vlado, ako bodo se v Beču te stvari potverdile. V Gradcu na sboru slovensko še govoriti ne pustijo, na koroškem sboru tega tudi nobeden poslanik terjati ni.

Za nas Koroške in štajerske Slovence pomoči ni, dokler ne bodo naši poslaniki poslaniki cele Slovenie na slovenskim sboru sbrani, in dokler mi svoje posebne, od Nemcov nezavisne slovenske oblasti ne bomo imeli. Mi željno gledamo v tej reči na naš deržavni sbor v Beču.

Ogerska dežela.

Dne 20. Kim. se je Banova armada proti Kesteli na Blatnim jezeru vzdignila — Madžari so se mende proti Stuhlweissenburg vmaknili. V Budimu (Ofen) se noč in dan okopi delajo. Presporek 12. Kim. Fajmošter Hurban, eden nar hujših Slavjanov je s slavjanskimi študenti (400 glav) v Brezovan v Nitranski županii prišel, de bi slavjanske županie na Ogerskim na noge spravil zoper Madžare.

Nepolitiški del.

Matu sinu, ki gre na vojsko.

Idi z Bogam, srečno hodi,
Bog te spremlja, Bog te vodi!
De poprimeš se orožja,
To je sveta volja božja.

To ti je naj v čast in slavo,
De greš branit očetnjavo,
Sej za vojsko so le taki,
Ki so čvrsti korenjaki.

Upam in se smem zanesti,
De se vedil že boš vesti,
Kot se vesti gre vojaku,
Ino vsacimu junaku;

De rodila sim te sina,
Kakor terja domovina,
V prid in blažnost očetnjavi,
Vest mi čista glasno pravi.

To z veseljem me navdaja,
Ino z radostjo napaja!
Torej idi, srečno hodi,
Bog te spremlja, Bog te vodi.

Idi; Cara je povelje,
Očetnjave to so želje;
Idi, se junaka skaži,
Ki pobeg in strah sovraži.

Idi urno, ne odlašaj,
Serčno v vojski se obnašaj,
Te sovražnik naj ne straši,
Serčno vanjga se zaprašaj.

Puško imaš; dobro meri,
De, ko sprožiš, vsakateri
Sprožilec protnika zadane
Ravno v persi leve strane.

Meč ti imaš; glej de oster
Vedno viračnika je mojster,
Mož se zverni, kadar mahneš,
De do konca ne oddahneš!

Vedi prvič se Kristjana,
Vedi drugič se Slavjana,
Veri zmerej zvest kersanski,
Veri zmerej zvest slavjanski.

In ko venčan z mnogo slavo
Se poverneš v očetnjavo,
Serce moje te veselo
Zopet sina bo sprejelo;

Če pa padeš smertne rane
Od sovražnika poslane,
Se bom vender srečno štela,
De sim pravga sina imela;

De imela sim te sina,
Kakor terja domovina,
Ki je hotel rajši vmreti,
Kakor slave prost živeti.

Materne leto so želje,
Ki nej bojo ti povelje;
Idi torej, srečno hodi,
Bog te spremlja, Bog te vodi.

M. Valjavec.

Nekoliko trenutkov v Beligradu.

(Konec.)

Do večera smo sedeli pri postelji našiga bolniga prijatla, inženirja Nevolja. Solnce je zašlo, in na džamii (turškim tempelju) je začel peti hodža svojo molitev: Liberala Alah ilala, alah ilala. Pojmo gledat v džamijo! Klavirer mojster knezov, tudi Čeh, se je nam ponudil za vodnika. Šli smo skozi uličice, kjer je bilo polno prestarih neometanih zidov, nobenih oken, gerde tla — psi, ki okoli tavajo — mrtve mačke — smradljive smeti — krava, ki se po ulici pase, brez de bi kdo na-njo pazil — bradati Turki, ki prvi čibuk (pipo, lulo) kadé, ker čez dan niso smeli, praznovaje veliki post ramazan — dve deklici pred belim post kamenj, ena lepši od druge, lepši, pravijo, de je v žlahti z knezam, bogata, izmed prvih lepote beligradskih, prostomiliga serca — voljan, okrogel obraz, črne obveri kot spijavke, gosti lasje, lepa kapea jih krije. Smo se pozdravili vzajemno, ona se zopet vsede in gleda po ulici na gole zidove, razsute kamenje, gladne pse in na bradatiga Turka, kateri mimogredoč nič ne vidi, ne sliši in ne misli, kakor: čibuk. Tu je džamija, štiri goli zidovi, kakor kapela, v enim ogli stoji kula (turn), na kateri hodža poje. V ogradi so nagrobni kamni, ali nobena živa duša. Za pregrado pod drevjem je ogenj; kjer kadune (turške žene) večerjajo. Ali so pa tudi tako krasne, kakor ta deklica Serbkinja, ki je z knezam v rodi? „Kuda za Boga!“

„Da vidim.“ „Nemojte za Boga, da vas neubiju Turki.“ E, škoda življenja, ali škoda tudi, de ne smemo viditi turških žen.

Turki so berž gotovi, potegnajo pištolo iz za pojasa in vsterlijo tistiga, kdor jim je na žen pogledal. Oni so pri vsem tem pošteno ljudje in se neizgovarjajo, de je bilo pred na-nje streljano. V Pragi nasproti pa berž prinesó pretergan čako ali omuljen bajonet za dokaz, de je bilo popred vstreljeno na-nje. O to so nepošteni Turki (ti v Pragi), ti so dosti hujši od pravih Turkov na Turškem.

Kalimejdan — sprehod krasniga sveta — je prostor med gradom, serbskim in turškim mestom. Večerna zarja se rudeči za morjem Sremskih gozdvov, od katerih nas loči sreberna ravnina Save in Donave, Zemlin se beli za otokom v gostim drevju in na izhodu po banatskih planjavah gori ogenj stražni na vseh mestih z domorodno kervjo omočenih.

Ogen gori z tako lepim plemenam, kakor serce slavjansko ljubezni do Boga in svojiga prirojeniga jezika. Nekoliko trum sedi vkupej v večernim mraku na Kalimejdanu. Eni so Gerki — drugi Turki — tretji Serblji — tam Armanci, tu Židi (Judje). In vsi jeziki bodo priznali Boga.

Alah! Alah! kriči turška straža na gradu, kadar odbije četert ure, kakor prikazen se črna postava okoli štukov muza, ki iz vseh strani žrela odpirajo, in kakor en vojak odkriči, zavpije drugi, in celo noč podaja eden drugimu okoli grada pozdravljenje. Alah! Alah!

Na to so zapirali Turki štacune in kavarne, glediša in sve veselice. Zdaj počne njihovo ponočno življenje, za to ker so se po dnevi postili in za tega voljo spali. Po ulicah je živejši, ogni v hiscah, čudni vrejš na tam-buri, derzni akordi na guslah, boben zraven, to je godba (muzika). Štacune za sadje so polne lepiga in vabljiviga sadja, kavarne v odprtih altanah dolne turbanov in duh prijetniga duhana, komendija (komedia) se oglašuje na natisnjeni serbski poli — to so Grei (Greki) — ali le ene Turkinje viditi ni, ta ne vjde čez prag in ni vidila za svojiga življenja le ene zelene gore, le ene hladne reke. Zakaj turška hiša je tako zidana, kakor so njih šege. Visoko prazno zidovje okoli in okoli; znotraj nizka stanica, kjer prebivajo. Nihče ne more noter pogledati iz nobeniga kraja. In tako so tudi Turki povsod zagrajeni z velikim predsodki, z skalo-terdnim segami in navadami, ki se imenujejo hadet in kateri so nepremagljive barikade (zaplankanje —) proti vsem novim naredbam (novicam), proti vsem občnokristnim znajdbam.

Beligrad ima en sam turn po naših zapopadkih, in ta je na pravoslavni cerkvi; druge kule (turni) na džamijah so podobni dimnikom pri naših fabrikah.

Ko smo pozno po noči prišli do Zdanija, prve gostivnice v Beligradu, so sedeli za mizo vsakteriga kalibra domorodci, ki so se oestro o tem prepirali, ali je v Austriji rešenje za Slavjanstvo, ali ne. Na ptujsini — quis? quid? ubi? quibus auxiliis? cur? quomodo? quando? je Serbam več ležeče kakor narhujšimu švabskimu Spiessbürgerju. Po tem ima pa tudi visokoprevoshoditeljstvo v Beligradu dobre tla, in čednosti birokratske se naglo zmagujejo in ravno tako, kakor drugod, tako de bodé v kratkim „človek birokrat“ veliko pomembnost v anthologiji evropski dosege, ki bode z velikim trdom birokrate razverstila po narodnosti post. r. tako, de nemški birokrat ima zaliti nos, serbski rad kuri čibuk in v svoj jezik ruske besede meša; česki — ah, o tem bi se mogel spisati celi prirodopis z podobami.

S m e s .

Še lansko leto, ko je še Austrijansko mornarstvo cvetlo, ki je pa zdaj v revnim stanu, ker so vsi Lahi desertirali, in eni že clo ladje z sabo odpeljali, sem vidil dostikrat na bojni fregati Vindišgrecova mladiga sina, ko morskiga oficirja. Lahi, ali iz velikiga čerta, ki ga na Nemce imajo, ali znabiti tudi za to, ker jim je težko bilo izgovarjati in v spominu obderžati to ime, ga niso nikoli, kadar so kaj od njega govorili, z pravim imenom zvali, temuč so mu rekli le Principe disgrazia, kar pomeni knez nesreča. So tedaj že predčutili, de je Vindišgrec nesreča, ali ne za Lahe, marveč za Slavjane. (Beograd. Nov.)

— Slišimo, de bode v kratkim g. fajmošter Potočnik slovnico (gramatiko) slovenskiga jezika na svitlo dal. Gotovo bode vsem prijatlam slovensine močno vstreženo, zakaj od tega g. pisatelja smemo kaj izvrstniga pričakovati.

V politiški dokladi Ljubljanskih nemških novic toži g. fajmošter Zaloker čez naš zdaj ne samo na Dolenskim ali Gorenskim (kterih marsiktero oko ne preseže), temuč na Slovenskim sploh prijati pravopis, zato, ker se mu lep ne zdi; radi bi pomagali, pa ne moremo; zakaj to zadeva vkus (Geschmack), ki bo vedno različen med ljudmi, za to se pravi: de gustibus non est disputandum. Kar pa zadene opombo gosp. fajmoštra, de bi se mogli vsi Slavjani eniga ediniga pravopisa poprijeti; mu se radi pridružimo, samo bi mu svetovali, med večimi slavjanskimi narodi, p. r. med Rusi ta nauk pridigovati, zakaj mi Slovenci smo storili že dosti, de smo se tega lotili, kar naši bratje Jugoslavjani katolske vere, in Čehoslavjani (Čehi, Moravani, Slovaki, in Lužičani) že rabijo. —

Četerti spisek prineskov za brate Hrovate.

Fara Jurjoška v Šavnici na Štateri, z nadpisom: „Nate junaki, kir se za cara Ferdinanda in celo Austrio vojujete“

Gosp. J. C. P. v Ljubljani	40	gold.	—	kr.
Jože Klemenčič iz Verhnike	30	„	—	„
Jože Rožman, dehan iz Treb.	10	„	—	„
Jože Lesjak, kaplan	5	„	—	„
Jože Šterbenc, kaplan	5	„	—	„
Emanuel Tomšič, učitelj	1	„	—	„
Janez Ogrinc, c. k. kom.	2	„	—	„
Matevž Tertnik, c. k. ur.	2	„	—	„
Janez Kersnik, c. k. ur.	5	„	—	„
Gospa Amalia Gresel, vlastnica grajšine	10	„	—	„
Maria Gresel, vlast. graj.	5	„	—	„
Gospodična Franca pl. Barisani	5	„	—	„
Jozefa Gresel	5	„	—	„
Gospod Dragotin Gresel, grajš.	5	„	—	„
Franč Belle, oskerbnik	27	„	—	„
Florjan Marakuti, kupec	5	„	—	„
Jože Zore, kupec	5	„	—	„
Popoten Nemec	5	„	—	„
Gospa Antonia Pašič, posestnica	10	„	—	„
Gospod Franč Zure	2	„	—	„
Matija Gorene	1	„	—	„
Anton Rožmann	2	„	—	„
Janez Blanz	2	„	—	„
Anton Grablovic	2	„	—	„
Franč Strel, iz Stariga terga	2	„	—	„
Janez Keržol	3	„	—	„
Janez Križaj, faj. v Medni peči	5	„	—	„
Franč Kaliger, faj. v Doberničah	5	„	—	„
Santo Tres, posest. v Mali vasi	3	„	—	„
Jože Pfaifer, c. k. urad. v Treb.	2	„	—	„
Anton Kadunc, priv. Štepani	3	„	—	„
Jože Klemenčič, v Kamno potoku	3	„	—	„
Anton vitez Widerkern, posestnik v Mali loki	5	„	—	„
Gospa Widerkern, od ravno ondod	5	„	—	„
Gospodična Justina Widerkern, od ravno ondod	5	„	—	„
Gospod Janez Ausenek, oskerbnik ravno tam	5	„	—	„
Janez Prokel, fajmošter per sv. Lorencu	5	„	—	„
Tomaž Jeranič, kaplan ravno tam	2	„	—	„
Janez Vudanič, iz Velke loke	2	„	—	„
Franč Pibernik, orglar v Medni peči	1	„	—	„
Janez Gliha, v Velki loki	1	„	—	„
Franč Brajer, v Merzli loki	1	„	—	„
Lovre Kopitar, faj. v Ajdovcu	2	„	—	„

Znesek 257 „ — „

Zraven prineske iz spiskov št.

1, 2, 3 z 627 „ 54 „

3 cekine in 5 Frankov

Zneso skup 884 „ 54 „

3 cekine in 5 frankov.

Slovensko društvo v Ljubljani.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnji	
	23. Kimovba.		18. Kimovba.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
Srednja cena 1 mernik.				
Pšenice domače	2	27	2	30
» banaske	2	32	2	35
Turšice	—	—	1	31
Sorčice	—	—	1	57
Rži	1	33	1	32
Jecmena	1	23	1	20
Prosa	1	19	1	18
Ajde	1	20	1	27
Ovsa	—	47	—	45